

ÖLÜM VE YAS SÜRECİNDE KRİZE MÜDAHALE YOL HARİTASI

1. ADIM: FİZİKSEL GÜVENLİĞİN SAĞLANMASI

1. Olay yeri güvenlik çemberine alınır.
2. Öğrenci ve personelin güvenliği sağlanır.
3. 112 ve kolluk kuvvetleri aranır.
4. İlk yardım bilen personeller ihtiyaç halinde ilk yardımda bulunur.
5. Gerekli hallerde öğrencilerin velileri gözetiminde okuldan ayrılması sağlanır.

2. ADIM: OKUL PSİKOSOSYAL KORUMA, ÖNLEME VE KRİZE MÜDAHALE EKİBİ ÇALIŞMALARININ BAŞLATILMASI

1. Kriz durumu ile ilgili gizlilik ilkesine dikkat edilerek okul müdürlüğü tarafından İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bilgi notu gönderilir.
2. Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Gözlem Formu (EK-1) doldurularak Rehberlik Araştırma Merkezine gönderilir.
3. Personel ihtiyacı halinde Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Destek Talep Formu (EK-2) doldurularak İl/ilçe ekibinden destek talep edilir.

3. ADIM: OLAYLA İLGİLİ İLK BİLGİLENDİRMELERİN YAPILMASI

1. Tüm öğrencilere, bilgi aktarım formundan yararlanılarak aynı anda basit ve doğru bilgi verilir.
2. Okulda bulunmayan öğretmenlere sms yolu ile bilgi verilir.
3. Veli bilgilendirmesinden önce vefat eden öğrencinin velisi sms listesinden çıkarılır. Bilgi aktarım formundan yararlanılarak veliler bilgilendirilir.
4. Medya bilgilendirmesi yapılacaksa kurum yetkilisi tarafından yapılması sağlanır.
5. Kayıtların gizlilik ilkesine uygun şekilde saklanması sağlanır.

HATIRLATMALAR:

- Okul psikososyal koruma, önleme ve krize müdahale ekibi görev dağılımı sene başında yapılmalıdır.
- Ekibin çalışmalarını gerçekleştirebileceği uygun fiziki ortam sağlanmalıdır.
- Formlara Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Yönergesi'nden ulaşılabilir.

4. ADIM: DESTEK PROGRAMLARININ UYGULANMASI

1. Görevlerini sürdüremeyecek durumda olan etkilenmişlik düzeyi yüksek personeller belirlenerek yardım almaları sağlanır.
2. Olaydan etkilenme düzeyi yüksek öğrenciler belirlenerek ilk 24 saat içinde acil destek planı oluşturulur. İhtiyaç halinde sağlık kurumlarına yönlendirilir.
3. Öğretmenlere, velilere ve ihtiyaç duyan sınıflara travma sonrası stres bozukluğu bilgilendirmesi yapılır.
4. Öğretmen, veli ve ihtiyaç duyan sınıflarda "psikososyal destek programı- Ölüm/Yas travması güçlendirici etkinlikleri" yapılır.

5. ADIM: İZLEME VE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARININ YAPILMASI

1. Yapılan çalışmalar Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Çalışma Raporu (EK-3) doldurularak Okul Müdürlüğü aracılığıyla İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderilir.
2. İzleme çalışmaları yapılarak Psikososyal Koruma Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri İzleme Formu (EK-4) doldurulur ve Okul Müdürlüğü aracılığıyla İl/İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne gönderilir.
3. Olay günü okula gelmemiş öğrenciler tespit edilerek bireysel bilgilendirme ve müdahale gerekebileceği göz önüne alınır.
4. Olaydan etkilendiği gözlenen öğrenciler için bireysel psikolojik destek hizmeti sağlanır.
5. Değerlendirmeler sonunda ihtiyaç duyulan alanlarda yeniden planlama yapılır.

HATIRLATMALAR:

- Taziyelerin sunulması için vefat eden öğrencinin ailesi ile iletişime geçilmelidir.
- Ölen kişi için ertesi gün tören yapılarak duyguların paylaşılması sağlanabilir.
- Okul içinde bir anma köşesi oluşturulabilir, paylaşımların takip edilmesi sağlanır.
- Okulda rutin işleyişe mümkün olan en kısa sürede dönmek baş etme süreci için önemlidir.

KAYNAKLAR

Psikososyal Koruma, Önleme ve Krize Müdahale Hizmetleri Yönergesi, MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 2019.

Okul Temelli Psikososyal Koruma Önleme Ve Krize Müdahalede Bir Yol Haritası, 2021

https://cankayaram.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/06/06/119806/dosyalar/2021_11/29114437_Okul-Temelli-Psikososyal-Koruma-Onleme-ve-Krize-Mudahalede-Bir-Yol-Haritasi.pdf?CHK=1552e1856a1107fb84f9a35c9ff61197